

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ ІЗ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ

Балан О.С., к.т.н., доц.,
Котляр О.А.,
Балан А.А., к.е.н., доц.

Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса

У сучасних умовах зростання вартості й інтенсивності споживання енергоресурсів, в Україні виникає цілий спектр проблем щодо їх обліку і контролю, створення ефективних механізмів споживання, регулювання та фінансування, успішна реалізація яких пов'язана з упровадженням проектів у різні галузі промисловості.

Україна має значний енергетичний потенціал, який використовується недостатньо. Для зниження споживання паливно-енергетичних ресурсів (ПЕР), енергоємності національної економіки практикують застосування інвестиційних проектів у сфері енергетики як один із пріоритетних напрямів державної політики України [1].

Проектне фінансування є окремим напрямом і формою реалізації фінансово-кредитних відносин його учасників із приводу організації та здійснення фінансування інвестиційного проекту. Джерелами погашення заборгованості при цьому виступають грошові потоки генеровані проектом і грошовий вираз доходу у формі економії, отриманої в результаті впровадження технології енергозбереження.

Особливостями інвестиційних проектів із енергозбереження є: можливість реалізації бізнес-ідеї по впровадженню енергоощадної технології «під ключ» без початкових вкладень замовника; компенсація всіх витрат на проект за рахунок економії, отриманої в результаті впровадження технології енергоощадження; організація здійснення проектів через спеціальну енергосервісну компанію, банк, які несуть основні проектні ризики; енергосервісна компанія фінансує виконання проекту і гарантує щорічну економію коштів; термін реалізації проекту в межах від 5 до 15 років; сфера реалізації проектів із енергозбереження [2].

Джерелами фінансування проектів із енергозбереження можуть бути вітчизняні та іноземні банки, Державний фонд енергозбереження, портфельні фонди, приватні фонди, фонди допомоги, страхові та стратегічні інвестори. При цьому кожен із кредиторів надає такі кошти на вигідних для себе умовах.

Інноваційна діяльність у сфері енергетики України і зарубіжних країн супроводжується залученням капіталовкладень, розміри яких визначаються змістом і масштабом енергопроектів. Вони здійснюються у формі вкладень коштів у відтворення основних фондів шляхом нового будівництва, розширення, реконструкції, технічного переоснащення діючих підприємств, а також впровадження енергоощадних технологій і проектів. Фінансування проектів із енергозбереження здійснюється кредитними та енергосервісними компаніями: UKEEP, ESCO, ЄБРР, Світовий банк (СБ), Українського банку розвитку (УБР), WNISEF, DENA. Міжнародні фінансові установи (МФУ), Європейський банк реконструкції й розвитку (ЄБРР), Азіатський банк розвитку (АБР). Зокрема, МФУ надають фінансову підтримку проектам державного сектора з вигодами в частині енергоефективності, з використанням таких засобів: позикове фінансування; вкладання засобів в акціонерний капітал; технічна допомога; часткові гарантії від імені державної організації.

Найбільш пріоритетним має бути фінансування модернізації, реконструкції та нового будівництва енергетичних об'єктів за рахунок залучення приватних інвестицій із мінімізацією навантаження на бюджет. Це може здійснюватися шляхом продажу пакетів

акцій підприємств із відкритою пропозицією ціни за принципом аукціону, а також за рахунок залучення інвестицій у капітал в межах державно-приватного партнерства [3].

Література

1. Закон України «Про енергозбереження» / Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1994. – № 30. – С. 283.
2. Ляхова О. О. Проектне фінансування енергозбереження в Україні [Електронний ресурс] / О. О. Ляхова // Ефективна економіка. – 2012. – № 3. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/index.php?operation=1&iid=997>
3. Штепенко К. П., Сівіцька С. П. Проектне фінансування як перспективна схема фінансового забезпечення реалізації інвестиційних проектів / К. П. Штепенко, С. П. Сівіцька // Управління розвитком. – № 5(102). – 2011. – С.23-25.
4. Аналіз інвестиційної складової економічної безпеки України в умовах глобалізації та транснаціоналізації національної економіки [Електронний ресурс] / В.Ю. Єдинак // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2013. – № 4 (9). – С. 93-100. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2013/n4.html>.
5. Концептуальні засади управління економічно-безпечним інноваційним розвитком промислового підприємства та формування його аналітичних інструментів [Електронний ресурс] / Л.О. Волощук // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2015. – № 1 (17). – С. 234-241. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2015/n1.html>.
6. 1. Балан О.С. Управління процесом прийняття інвестиційних рішень на підприємствах виробничої сфери: [моногр.] / О.С. Балан // Одеса: вид-во «ВМВ», 2014. – 420 с.
7. Інструментарій обліково-аналітичного забезпечення оптимізації процесу формування вартості електроенергії в енергосистемі України [Електронний ресурс] / М.А. Юдін // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2014.– № 5 (15). – С. 6-10. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2014/n5.html>.
8. Філіппова С.В. Проблеми енергозбереження машинобудівних підприємств / С.В. Філіппова // Вісник Хмельницького національного університету. – 2014. – № 4. Том 3. – С. 119 – 122.